

Notícia (econòmica) de la guerra

L'evolució de la guerra dicta l'evolució de l'economia. Ucraïna va guanyar el primer assalt en desbaratar els plans de Putin d'una ràpida victòria, però està perdent el segon perquè Rússia sembla que aviat controlarà el Donbass. La diferència rau en la concentració de tropes russes a la regió i la superioritat de la seva artilleria de llarg abast. La guerra sembla que va per llarg. L'estratègia de Putin és destruir tant com pugui Ucraïna i aterrir la població tal com va fer a Txetxènia i Síria. I el càlcul és que la població russa aguantarà les restriccions provinents de les sancions occidentals millor que l'europea la inflació i possible recessió econòmica.

Rússia té avantatge en el curt termini perquè els ingressos pels subministraments d'energia, amb els augments de preus, enforteixen la seva balança de pagaments i fan caixa per finançar la guerra. El punt més dèbil d'Europa serà a la tardor, quan es podria combinar el malestar de la població per les pujades de preus amb una recessió induïda per la mateixa Rússia en tallar el subministrament de gas a Alemanya i Itàlia. L'escenari previst i desitjat per Putin és tenir consolidat en aquest punt el domini de l'est d'Ucraïna, i ampliar-lo si és possible al sud, per oferir un alto el foc que congeli les posicions. Espera que el deteriorament de la situació econòmica a Europa aixequi un "clam per la pau" que faci que Ucraïna accepti *de facto* la pèrdua de territori davant l'agressió russa. El viatge dels tres mosqueters europeus, Draghi, Macron i Scholz, a

Kiiv el juny passat pot haver estat un primer pas per preparar aquesta "negociació". S'ha de notar que per primera vegada en trenta anys Alemanya ha tingut un dèficit comercial mensual per l'augment del preu de les importacions d'energia i per trencaments en les cadenes de producció.

Les potències occidentals del G-7 debaten com aturar el gran flux de diners a Rússia per les compres d'energia. La darrera idea és posar un límit al preu del petroli que ven Rússia. Naturalment, això és fàcil de dir i molt difícil de posar en pràctica. Seria millor posar un aranzel molt alt a les importacions energètiques russes, al petroli en particular. Rússia intentarà impulsar l'exportació de gas, sobretot a la Xina, però això requerirà inversió

XAVIER VIVES

ECONOMISTA, PROFESSOR D'IESE

El punt més dèbil d'Europa serà a la tardor, amb recessió i malestar

i concessions importants en matèria de preus i serà bastant difícil que compensi les exportacions a Europa (incloent-hi el Regne Unit).

Si bé a curt termini Rússia té l'as a la màniga, a llarg termini tindrà problemes sobretot per la manca de perspectives del talent i l'empobriment del seu capital

humà i capacitat innovadora. Ara bé, les implicacions de l'agressió russa i el suport implícit de la Xina i l'"equidistància" dels BRICS (Brasil, Índia i Sud-àfrica) van molt més enllà perquè configuren un món en blocs. Una conseqüència possible és que potser ja no tornarà la pressió deflacionista deguda a la globalització del mercat de béns, estabilitzada des de la gran recessió de 2008-2009. S'ha estimat que un punt percentual d'aug-

ment de les importacions de la Xina fa baixar 2,2 punts la inflació als EUA. La presidenta del Banc Central Europeu (BCE), Christine Lagarde, va dir a Sintra (el simposi econòmic de l'eurozona organitzat per BCE, similar al de Jackson Hole als EUA a finals d'agost organitzat pel Federal Reserve de Kansas) que el món de la inflació baixa no tornaria. Tanmateix, la globalització del sector serveis continua.

Com que Europa és una economia molt oberta (i dependent energèticament) és molt més vulnerable a pertorbacions d'oferta que els EUA. Un treball presentat a Sintra per Sebnem Kalemlı-Özcan va estimar que els xocs d'oferta sectorials expliquen la meitat de la inflació europea i només un terç de l'americana. És més, els xocs i colls d'ampolla externs expliquen dos terços de la inflació observada a l'eurozona en el període de finals del 2019 al 2021. La conclusió és que els estímuls a la demanda per contrarestar la crisi del covid han produït una inflació alta magnífics, sobretot a Europa, per les restriccions de l'oferta. La guerra les ha agreujat i encara les pot agreujar més segons les accions que prengui Rússia. No és casual que el Kremlin intenti que Europa no arribi a l'hivern amb els dipòsits de reserves de gas plens.

Ajustar la demanda a l'oferta a cop de pujades de tipus d'interès segueix sent l'instrument poc refinat que tenen els bancs centrals per frenar la inflació. Esperem que no necessitin emular la recessió que va induir Paul Volcker als EUA a principis dels anys vuitanta. De fet, la recessió ja està trucant a la porta.

ESTEBAN BIBA / EFE

